

# NYHETER OM EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ AUGUSTI 2006

## Skärpta EU-åtgärder mot illegal invandring i Medelhavet

För EU-länderna kring Medelhavet är den ökande tillströmningen av illegala invandrare ett allt större problem och vid junitoppmötet ställde sig unionens stats- och regeringschefer bakom en rad åtgärder för att försöka hejda utvecklingen. Redan i höst kan exempelvis sjöburna övervakningsstyrkor vara på plats.

Under det senaste halvåret har tusentals illegala invandrare anlänt till Kanarieöarna, samtidigt som flera hundra personer under samma period har tagit sig till det spanska fastlandet. Invandrarna kommer i båtar från framför allt Kap Verde, Mauretanien och Senegal, och vid toppmötet i Bryssel uppmanade EU:s stats- och regeringschefer till ökade ansträngningar för att öka samarbetet när det gäller att övervaka EU-ländernas kuststräckor. En sådan insats är att inrätta av sjöburna övervakningsstyrkor. Dessa styrkor ska kunna bistå de utsatta medlemsländerna med såväl båtar, flygplan och helikoptrar som läkare och tolkar.

Beslutet är egentligen bara ett formellt godkännande av ett samarbete som inleddes redan i slutet av maj. Då kom Spanien och åtta andra medlemsländer – efter ett möte med företrädare för EU-kommissionen och EU:s nya gränskontrollbyrå Frontex – överens om ett gemensamt initiativ. Finland, Frankrike, Grekland, Italien, Holland, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike ska delta i övervakningsoperationer som till hälften finansieras av EU-kommissionen.

Inledningsvis ställde sig bland andra Sverige positiva till Spaniens förfrågningar. Men efter en inventering anser man sig inte ha några båtar eller annat materiel att bidra med. En annan orsak sågs vara problem med att få loss folk

under sommaren på grund av semester och att det är långt till Kanarieöarna.

Från regeringskansliet säger man att Sverige stödjer gränsbevakningsbyråns arbete. Bland annat har Rikskriminalen en expert på Frontex kontor i Warszawa.

Frontexoperationen ska dels identifiera vilka bland afrikanerna som inte har flyktinskäl, dels patrullera vattnen runt Kanarieöarna för att avskräcka för att ta sig dit.

Nästa land som vill ha hjälp av Frontex är Malta som också fått många afrikanska flyktingar sedan landet blev EU-medlem för två år sedan. Även Italien befarar en ökad tillströmning av illegala invandrare.

Vid junitoppmötet underströk EU-ledarna också vikten av ett ökat samarbete och "en balanserad dialog" om migration med de afrikanska länderna, regionala organisationer och Afrikanska unionen. Där betonas också betydelsen av ekonomiskt och tekniskt stöd till de länder varifrån de illegala invandrarna ursprungligen kommer. Det nyttillträdade finländska EU-ordförandeskapet har för sin del antytt att det under nästa halvår ska göras en omfattande genomgång av frågor som rör såväl legal som illegal invandring. Vid toppmöte i december ska dessutom EU-kommissionen lägga fram en rapport om migration och säkerhet, en utvärdering och uppföljning av de beslut som fattades i december 2005. En beståndsdel i det arbetet är försöken att åstadkomma en lista över länder till vilka det bedöms säkert att återsända asylsökande som har fått avslag. I november 2004 gjorde det dåvarande holländska EU-ordförandeskapet ett försök att ta fram en lista, men det fick svagt stöd i medlemsländerna. Numera

ligger dock ärendet på kommissionens bord och Franco Frattini, kommissionär med ansvar för rättsliga frågor, har lovat att senast i höst lägga fram en lista över "säkra länder" i Afrika, Sydamerika, Asien och på Balkan. Bland andra Sverige – och FN:s flyktingkommissariat – är emot upprättandet av en lista över "säkra länder" och regeringen har starkt stöd av riksdagen i frågan. Men om listan så småningom kommer upp till beslut i ministerrådet förslår knappast enbart svensk opposition. Beslut i frågan tas nämligen med kvalificerad majoritet.

### Allvarliga brister i EU:s flyktingpolitik

EU:s asylregler innebär att flyktingars liv riskeras och reglerna förorsakar även onödigt lidande. Det menar 73 europeiska flyktingorganisationer, däribland Röda Korset, i sin kritik av EU:s Dublinkonvention. Man är starkt kritisk till regeln som tvingar flyktingar att söka asyl i det första EU-land som de kommer till, trots att länderna har olika syn på asylrätten. Flyktingorganisationernas paraplyorganisation ECRE (European Council on Refugees and Exiles) har granskat hur Dublinsystemet fungerar i praktiken. Rapporten visar att vissa stater nekar asylsökande tillgång till en fullständig asylprocess vilket får till följd att de riskerar att återsändas till förföljelse i sina hemländer. Organisationerna, som kommer från 30 länder, varnar i ett öppet brev till EU-kommissionen att de nuvarande asylreglerna inom EU gör att flyktingars liv riskeras. Dessutom orsakar de onödigt lidande för traumatiserade flyktingfamiljer som har flytt undan förföljelse i sitt hemland.

## Barn ska lämna fingeravtryck

Idag tvingas i princip alla personer över 14 år som söker asyl i Sverige att lämna fingeravtryck. Uppgifterna lagras i det så kallade Eurodac-registret och används för att kontrollera om personen tidigare har sökt asyl i ett annat EU-land.

Nu vill flera EU-länder, däribland Sverige, ändra reglerna och sänka kontrollåldern till sex år.

Michael Williams, ordförande i Farr, Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd, är mycket kritisk till det nya förslaget.

– Det är ytterst beklagligt att frågan om vem som ska pröva en asylansökan får företräde framför de som behöver skydd. Det här är ytterligare ett tecken på utarmningen av den mänskliga rättigheten att söka asyl.

– Det är som man vänt på bevisföringen, ”du är skyldig till du bevisats oskyldig”, säger Michael Williams.

## Papperslösa i Frankrike riskerar utvisning

Den franska regeringen förbereder att utvisa omkring 20.000 papperslösa, de flesta från afrikanska länder söder om Sahara.

Inrikesminister Nicolas Sarkozy tillkännagav nyligen att majoriteten av de ”illegala invandrare” som ansökt om uppehållstillstånd under den senaste tiden kommer att utvisas.

I oktober förra året sa Sarkozy att han har för avsikt att utvisa 30.000 papperslösa, inklusive barn och tonåringar som går i skolan.

I början av sommaren meddelade han att vissa omständigheter kunde göra att papperslösa fick stanna, vilket ledde till att många ansökte om uppehållstillstånd och därmed hamnade i myndigheternas register.

## Holländarna vill inte ompröva sitt nej

Den holländska regeringen vill inte föreslå en ny folkomröstning om EU:s föreslagna konstitution, istället kan man tänka sig vissa fördragsändringar runt 2008. Vidare vill man bromsa EU:s utvidgning.

Den holländska regeringen har tagit

intryck av resultatet av vad närmare 100.000 besökare på den officiella webbsida NL in Europa har röstat fram när det gäller EU:s framtid.

Där framgick bland annat att 65 procent ansåg att EU:s fördrag behöver ses över och revideras. 50 procent ville dock inte fördragsförändringarna skulle ta formen av konstitution.

I ett brev till det holländska parlamentet konstaterar regeringen att holländarna stödjer EU-medlemskapet men inte villkorslöst. Bland annat är man mycket kritisk till EU:s fortsatta utvidgning som man tycker går för fort. Däremot är man intresserad av fortsatt konkret EU-samarbete kring asylfrågor, terroristbekämpning, miljöskydd och energifrågor.

## Svenskt nej till occupationsfiske

Som enda EU-land sade Sverige nej när EU beslöt om ett fiskeavtal med Marocko.

Jordbruksminister Ann-Christin Nykvist anser att det ockuperade Västsaharas fiskevatten inte får ingå i ett avtal, vilket det gör.

– Jag röstade nej till fiskeavtalet eftersom Västsahara inte är en del av Marockos territorium enligt folkrätten. Detta hjälpte inte eftersom samtliga övriga EU-länder, utom Finland som lade ned sin röst, röstade för avtalet. Under fyra år släpps nu 119 fiskefartyg från EU årligen in i både Marockos och Västsaharas territorialvatten. Spanien, som ockuperade Västsahara innan det avlöstes av Marocko, får ensamt sända 100 fartyg årligen. Regimen i Marocko får cirka 1,5 miljarder i betalning.

## Ökat inflöde av narkotika

Under våren tog svenska tullare bara en bråkdel av det amfetamin de brukar hitta. Betyder det att inflödet av narkotika har minskat och/eller att amfetamintillverkningen inom Sveriges gränser har ökat?

Kriminalinspektör Staffan Jonsson vid rikskriminalens underrättelsetjänst svarar nej i båda fallen. Istället tror han att det är tullens minskade befogenheter som påverkar statistiken. Sedan Polen

och de baltiska staterna fick medlemskap i EU kan tullen helt enkelt inte kontrollera den illegala trafiken som tidigare och det slår nu genom.

## Finland vill verka för fortsatt EU-utvidgning

Finlands EU-ordförandeskap kommer att arbeta för att unionen också i fortsättningen ska stå öppen för nya medlemsländer.

Det lovade statsminister Matti Vanhanen när han i EU-parlamentet presenterade det nya ordförandeskapet. ”Utvidgningen är inte bara ett verktyg för stabilitet och demokrati, den är också ett av de strategiska svaren på globaliseringens utmaningar. [...] EU måste fortsätta att vara en öppen union. Europeiska länder som uppfyller kriterierna för medlemskap måste ges möjlighet att gå med”, sade Vanhanen när han framträdde i Strasbourg. I sitt tal upprepade Vanhanen också tidigare löften om att driva debatten om den bordlagda EU-konstitutionen vidare, genom en serie konsultationer med de övriga medlemsländerna. Finland planerar också att före årsskiftet ratificera det nya fördraget. I konstitutionsfrågan väntas dock något konkret ske tidigast under nästa halvårs tyska EU-ordförandeskap, även om Vanhanen avvisade allt tal om att Finlands tid vid EU-rodret bara ska ses som ”ett expeditionsordförandeskap”.

## 460 miljarder i momsusk inom unionen

Så kallade momskaruseller, där bedragare lurar till sig momspengar som aldrig betalats in till staten, blir allt vanligare i EU.

Till följd av fusket går EU-länderna miste om mer än de lägger ut i jordbruksstöd varje år, enligt den brittiska tidningen The Guardian. Total beräknas bedrägerierna i år kosta EU-länderna upp till 50 miljarder euro (460 miljarder kronor). Och enligt EU-tjänstemän sprids fusket snabbt. Snart är karusellen lika vanlig i hela EU som de i dag är i Storbritannien, som beräknas förlora upp till 10 miljarder pund (133 miljarder kronor) på fusket bara i år.